

Kreatywność
i innowacje
Europejski Rok 2009

Można powiedzieć, że polska droga do Wolności, droga "Solidarności", opierała się o kreatywność w rozumieniu historii i płynących z niej doświadczeń, a poprzez swą formę była innowacyjna i przez to skuteczna w rozbiciu komunistycznego bloku. Jestem przekonany, że dzisiejsza Europa potrzebuje innego rodzaju innowacyjności i kreatywności, choć wciąż oparcie współpracy europejskiej o solidarność, jest dziś, tak jak nigdy wcześniej, bardzo potrzebne.

Gorąco namawiać będę Rodaków do wsparcia tej szczytnej inicjatywy i pokazania naszej Ojczyzny, jako kraju i społeczeństwa energicznego, nowoczesnego i pełnego pomysłów na budowanie i ulepszanie wspólnego Europejskiego Domu.

Lech Wałęsa - Ambasador Europejskiego Roku Kreatywności i Innowacji

79 mln Europejczyków żyje poniżej progu ubóstwa. Łamie to unijne zasady solidarności i sprawiedliwości społecznej. Dlatego też rok 2010 ustanowiono Europejskim Rokiem Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym. Służy to podkreśleniu, że:

- wszyscy mają prawo do życia w godnych warunkach i bycia pełnoprawnymi członkami społeczeństwa
- sektory publiczny i prywatny są współodpowiedzialne za walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym
- zlikwidowanie problemu ubóstwa jest korzystne dla wszystkich, bowiem przyczynia się do budowania spójnego społeczeństwa
- aby osiągnąć ten cel, konieczne jest zaangażowanie wszystkich warstw społeczeństwa.

Europejski Projekt 2009-2010

***Klienci służb społecznych, wolontariusze,
pracownicy socjalni i studenci nauk społecznych
w poszukiwaniu dialogu (2009-2011)***

**Innowacje społeczno-wychowawcze,
wspieranie rodzicielstwa i walka z wykluczeniem:
perspektywy w Polsce, Belgii, Francji i Niemczech**

Temat:

Głównym tematem tego projektu jest innowacyjna praktyka zawodowa w dziedzinie społeczno-wychowawczej, innowacyjne działania wspomagające rodziny z trudnościami wychowawczymi lub znajdujące się w sytuacji wykluczenia społecznego. Poniższy projekt opiera się na kilku obserwacjach, pozwalających przybliżyć rolę jaką pełni interwencja społeczno-wychowawcza w walce z ubóstwem:

Pracownicy socjalni¹ są świadkami zmian społecznych. Ta grupa zawodowa jest największym nośnikiem wdrażanych strategii polityki społecznej. Jednakże uczestnictwo pracowników socjalnych w dynamice tych zmian wydaje się być minimalizowane. Coraz bardziej złożona rzeczywistość komplikuje poszukiwanie nowych rozwiązań, i sprawia, że coraz częściej ograniczają się one do zapewnienia rodzinom podstawowego poczucia bezpieczeństwa. Pojawiające się, coraz trudniejsze przeszkody, wyczerpują i wypalają wspomagających.

Pracownicy socjalni i klienci służb społecznych mogą stać się partnerami. Atencja, poważanie i adekwatna interpretacja słów i działań klienta, chęć polepszenia warunków życia osoby, rodziny, społeczności lokalnej są podstawowymi aspektami interwencji społeczno-wychowawczej. Tworzą one szkielet eksperymentalnych projektów, które wyłaniają się w każdym kraju Europy. Prekursorzy nowych idei konfrontują się z transwersalnymi kwestiami społecznymi takimi jak poszanowanie i wdrożenie praw społecznych wśród społeczności zmarginalizowanej, rozwój sił społecznych i potencjału społeczności lokalnych (ang. community approach). Innowacyjne projekty są źródłem zmian praktyki zawodowej, opartej na wspólnej refleksji i partnerskim działaniu pracownika socjalnego i klienta.

Pracownicy socjalni mogą uczestniczyć w definiowaniu celów polityki społecznej. Działając na skraju pomocy i kontroli społecznej, pracownicy socjalni są obserwatorami sukcesów i niepowodzeń społecznych. Świadomość obywatelska i ekspertyza problemów której dokonują, potwierdzają ich ważną rolę w rozwoju strategii polityki społecznej, mającej na celu między innymi zapobieganie ubóstwu, walkę z wykluczeniem społecznym i wspieranie rodzicielstwa.

W konfrontacji z możliwościami i wyzwaniem zawodowymi, pracownicy socjalni czują się niekiedy osamotnieni. Można spotkać zbyt dużo zrezygnowanych pracowników socjalnych. Klienci do których adresowane są

¹ Termin pracownik socjalny jest tu tłumaczeniem francuskiego „travailleur social” i odnosi się zarówno do praktyków zajmujących się świadczeniami socjalnymi co wsparciem społeczno-wychowawczym dzieci i rodzin.

działania społeczno-wychowawcze nie zawsze postrzegają siłę jaka znajduje się w pracy opartej na partnerskich relacjach z pracownikami socjalnymi. Decydenci oczekują, że realizowane działania wspierające będą skuteczną, szybką, bezgłówną, mało kosztowną odpowiedzią na złożone problemy społeczne.

Projekt, który tutaj prezentujemy, jest przede wszystkim spotkaniem, okazją do refleksji, zachętą dla studentów, młodych profesjonalistów i ich starszych kolegów. Uczestniczący w tym projekcie studenci nauk społecznych skoncentrują się na analizie badawczej innowacyjnych praktyk zawodowych. Akcent położony zostanie na znaczenie jakie może posiadać innowacja w ich przyszłej praktyce zawodowej, a ta rozwija się w kontekście europejskich zmian społecznych.

Jeśli chodzi o praktyków, spotkanie to ma na celu porównanie innowacyjnych działań społeczno-wychowawczych rozwijających się w różnych krajach Europy. Mamy nadzieję, że będzie ono również okazją do zapoczątkowania nowych działań w oparciu o analizę potrzeb społeczności zmarginalizowanej.

Projekt ten powstał z inicjatywy :

- Stowarzyszenia Haus Neudorf - Forum dla Wspólnej Europy, działającego w Brandenburgii
- Międzynarodowej organizacji pozarządowej Eurocef (European committee for home-based priority action for the child and the family) mającej status uczestnictwa przy Radzie Europy
- Stowarzyszenia ATD Czwarty Świat Polska, z siedzibą w Warszawie

Projekt ten składa się z pięciu etapów, które nawiązują do różnych cykli programowych, Jest to związane z faktem, iż osoby zaangażowane w działania społeczno-wychowawcze tworzą różnorodną grupę, różniącą się między innymi statusem i charakterem podejmowanych działań. Dlatego też, zaangażowanie uczestników będzie inne w zależności od opracowywanego cyklu. Aby ułatwić czytelność sekwencji powyższego projektu, dla każdej z nich została przygotowana odrębna prezentacja.

A - Cele ogólne :

Proponowany projekt ma na celu stworzenie szerokiej płaszczyzny dialogu pomiędzy studentami nauk społecznych a profesjonalistami z dziedziny społeczno-wychowawczej z Niemiec, Francji i Polski.

Rozwój wiedzy i wspólnej refleksji:

- poprzez analizę innowacyjnych praktyk zawodowych realizowaną przez studentów nauk społecznych z trzech krajów (stworzone zostaną grupy 15 studentów w Polsce, Francji, Niemczech), pod kierunkiem promotorów ich prac magisterskich lub licencjackich,
- poprzez nawiązanie współpracy między uczestniczącymi służbami / instytucjami specjalizującymi się w pracy z dzieckiem i rodziną.
- poprzez ocenę wkładu działań społeczno-wychowawczych w walce z ubóstwem w Europie.

Przyczynienie się do modernizacji zasad i praktyk w pracy socjalnej:

- poprzez wprowadzenie reguł ewaluacji uczestniczącej, która włącza klienta / odbiorcę w proces oceny pomocy.

Wymiana doświadczeń :

- Wymiana wiedzy między studentami pedagogiki, których celem będzie zbadanie innowacji na szczeblu lokalnym, uwzględniając rodziny, profesjonalistów i decydentów tych działań.
- Stworzenie trwałej sieci współpracy wewnątrz europejskiej poprzez wymianę zawodową pomiędzy instytucjami pracy socjalnej.
- Rozwój projektów w ramach współpracy europejskiej i analizy porównawczej praktyki zawodowej i kształcenia pedagogów społecznych.

Waloryzacja pracy społeczno-wychowawczej:

- Rozpowszechnienie zaleceń europejskich w dziedzinie polityki rodzinnej.
- Podkreślenie politycznej roli interwencji społeczno-wychowawczych i sformułowanie wspólnych zasad w pracy społeczno-wychowawczej.
- Podwyższenie statusu interwencji społeczno-wychowawczej i pracy socjalnej w formułowaniu i wdrażaniu strategii polityki społecznej.

B - Uczestnicy:

Zaangażowanie osób zaproszonych do projektu będzie zależeć od etapu na którym będzie się on znajdował:

- studenci pedagogiki społecznej i pracownicy naukowci
- studenci wyższych zawodowych szkół pracy socjalnej

- doświadczeni w interwencji społeczno-wychowawczej praktycy
- uczestnicy, analizowanych przez studentów, innowacyjnych projektów (praktycy, klienci, wolontariusze)
- decydenci polityczni na szczeblu krajowym i europejskim (zakończająca projekt konferencja w Poczdamie).

Zaproszenie do uczestnictwa w projekcie odbywać się będzie w sposób indywidualny, w zależności od rodzaju, zakresu i dziedziny podejmowanych działań przez daną osobę lub instytucję, od jej planów zawodowych lub szkoleniowych.

C - Przebieg projektu:

Pierwszy etap:

- **2009:** W ramach Europejskiego Roku Twórczości i Innowacji, 23-24 listopad : seminarium w Warszawie, inicjacja dwóch filarów projektu (dotyczących praktyków i studentów).

Drugi etap:

2009 - 2010: wymiana (mobilność) pomiędzy profesjonalistami z instytucji społeczno-wychowawczych z 4 krajów Europy (Belgia, Niemcy, Polska, Francja).

2009-2010: badania prowadzone przez studentów pedagogiki społecznej/pracy socjalnej. 15-20 studentów z każdego kraju: Polska, Francja, Niemcy.

Lato 2009 : wizyty studentów w instytucjach pracy socjalnej (Francja, Niemcy, Polska)

Wiosna 2010 : spotkanie studentów na Uniwersytecie w Nanterre

Trzeci etap:

Lato 2010: praktyka studencka w instytucjach uczestniczących w projekcie

Czwarty etap:

Jesień 2010, w ramach europejskiego roku walki z ubóstwem i Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem (17 paźdz.):

- ewaluacja projektu przez uczestników,
- zamkająca projekt konferencja w Poczdamie, z udziałem wszystkich zainteresowanych stron.

Piąty etap :

2011 – publikacja refleksji, opisu doświadczeń i przeprowadzonych analiz.

Języki pracy: francuski, polski, niemiecki

Organizatorze:

Kontakt po polsku :

Anna Rurka – Eurocef annarurka@aol.com

Barbara Orzelowska – Eurocef basiaorzel@yahoo.fr

Pierre Klein – ATD atd-warszawa@neostrada.pl

W współpracy z

konferencja grupy
rodzinnej

Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy

Jana Kochanowskiego w Kielcach

Kolegium Pracowników Służb Społecznych w Toruniu

UNIWERSYTET
KAZIMIERZA WIELKIEGO
W BYDGOSZCZY